

Το εφικτόν και το ιδεώδες: η εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων του Συντάγματος

Των κ. Μιχ. ΓΚΙΟΚΑ
και κ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Με σειρά άρθρων, που έχουν δημοσιευθεί κατά περιόδους, είχαμε επισημάνει, είτε την ανάγκη μείωσης του αριθμού Νόμων, Προεδρικών Διαταγμάτων, Υπουργικών Αποφάσεων, Εγκυκλίων και διοικητικών διαδικασιών, είτε την ρύθμιση κατ' άλλο τρόπο διαφόρων καταστάσεων, ανεξαρτήτως τομέως (οικονομικών δράσεων, διοικητικών πρακτικών κ.ά.) στην χώρα μας.

Κατ' «ευτυχή» συγκυρία προς το πνεύμα αυτό των υποδείξεων συνέπεσε να διατυπώνουν συναφείς λυσιτελείς σκέψεις και διεθνείς Οργανισμοί, όπως π.χ. ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, οι οποίοι υπέδειξαν κατά περιόδους στην Ελληνική Κυβέρνηση και στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση να προβεί, είτε σε μειώσεις διαφόρων ρυθμίσεων, ανασταλτικών κατά την εκτίμησή τους, παραγωγής διοικητικού έργου, της ανάπτυξης, των ιδιωτικών επενδύσεων, είτε να υιοθετήσουν νέες ταχύτερες διοικητικές διαδικασίες.

Επειδή πρέπει να αποδοθούν εδώ τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ, πρέπει να λεχθεί ευθέως, ότι πολλές από τις εν λόγω «άλλες» σκέψεις και έγιναν αποδεκτές και ετέθησαν σε ισχύ με την μορφή διαφόρων διατάξεων με αποφάσεις της Κυβέρνησης και η κατάσταση συνεχώς βελτιώνεται.

Ανεξαρτήτως όμως αυτών, φαίνεται, ότι «ενδημεί» εδώ μία τάση ωρισμένα πράγματα να απαιτούν περισσότερο χρόνο «ωρίμανσης», από ό,τι ίσως θα ανεμένετο.

Όπως είναι γνωστόν, την 11/6/1975 έχει τεθεί σε ισχύ το Σύνταγμα, το οποίο εψήφισε η Ε' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων. Το κείμενο αυτού του Συντάγματος «μεταφράσθηκε» στην δημοτική μας γλώσσα με βάση το Β' Ψήφισμα της 6/3/1996 της ΣΤ' Αναθεωρητικής Βουλής και αναθεωρήθηκε για δεύτερη φορά μερικώς (η πρώτη ήταν το έτος 1986 μ.Χ.) με το Ψήφισμα της 6/4/2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων.

Και η νέα αναθεώρηση (όπως και η προηγούμενη) προβλέπει την έκδοση σειράς νόμων για την ολοκλήρωση των ρυθμίσεων του (νέου) Συντάγματος. Οι προβλεπόμενοι νόμοι δεν έχουν βεβαίως ακόμη εκδοθεί (μερικοί εκκρεμούν από το έτος 1975 μ.Χ. ...).

Έτσι, σημειώνεται, ότι βάσει του νέου κειμένου του έτους 2001 μ.Χ. προβλέπεται η έκδοση συνολικώς 78 νέων ρυθμίσεων για τις νέες διατάξεις που ενσωματώθηκαν στο κείμενο του Συντάγματος, εκ των οποίων οι 32 παραπέμπονται στα επόμενα χρόνια.

Σε σχέση λοιπόν με αυτές τις νέες ρυθμίσεις αναφέρονται ενδεικτικώς τα εξής σε μία πρώτη καταγραφή:

Άρθρο Συντάγμ.	Υπουργείο	Σχέδιο εκτελεστ. νόμου του Συντάγμ.	Απώτερος χρόνος κατάθεσης σχεδίου νόμου στην Βουλή
5 §5	Υγείας και Πρόνοιας	Προστασία του ατόμου από βιοϊατρικές παρεμβάσεις και προστασία της γενετικής του ταυτότητας	Αναμένονται προτάσεις της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής
5Α §1 και 2	Εθνικής Οικονομίας, συναρμόδιο Εσωτερικών	Νόμος για την οργάνωση του δικαιώματος στην πληροφόρηση και της συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας	Φεβρουάριος 2002
14 §5, 7, 9	Τύπου και ΜΜΕ, συναρμόδια Δικαιοσύνης και Εσωτερικών	Ευθύνη Τύπου από ανακριβή δημοσιεύματα, αστική και ποινική ευθύνη, ιδιοκτησιακό καθεστώς	Οκτώβριος 2001. Καλύπτεται από υφιστάμενες διατάξεις με εξαίρεση την έννοια του βασικού μετόχου
15 §1	Τύπου και ΜΜΕ, συναρμόδιο Εσωτερικών	Έλεγχος ραδιοφωνίας - τηλεόρασης. Μετάδοση εργασιών της Βουλής και των προεκλογικών μηνυμάτων των Κομμάτων	Επανεξετάζονται οι υφιστάμενες διατάξεις ως προς την επάρκειά τους
15 §2	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Δωρεάν μετάδοση των εργασιών της Βουλής και των προεκλογικών μηνυμάτων των Κομμάτων από ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά μέσα	Δεκέμβριος 2001
17 §4 και 117 §7	Οικονομικών, συναρμόδια Δικαιοσύνης και ΠΕΧΩΔΕ	Τροποποίηση του Ν. 2882/2001 Κώδικας αναγκαστικών απαλλοτριώσεων ακινήτων (εναρμόνιση των διατάξεων του προς τις νέες διατάξεις του Συντάγματος)	Δεκέμβριος 2001
19 §2	Μεταφορών και Επικοινωνιών	Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών	Ανεκοινώθη, ότι είναι έτοιμο σχετικό σχέδιο νόμου
24 §1	Γεωργίας, συναρμόδιο ΠΕΧΩΔΕ	Νόμος για την προστασία των δασών	Δεκέμβριος 2001
29 §2	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Ρύθμιση των οικονομικών ενισχύσεων των Κομμάτων, των εγγυήσεων διαφάνειας και των ορίων των εκλογικών δαπανών	Δεκέμβριος 2001

Άρθρο Συντάγμ.	Υπουργείο	Σχέδιο εκτελεστ. νόμου του Συντάγμ.	Απώτερος χρόνος κατάθεσης σχεδίου νόμου στην Βουλή
51 §4	Εσωτερ., Δημ. Διοικ. και Αποκ.	Επιστολική ψήφος	2002
54 §2	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Π.Δ. για τον αριθμό των βουλευτών κάθε εκλογικής περιφέρειας, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή	Μετά τον Μάρτιο 2002, όπως προβλ. το Σύνταγμα
57 §1 υποπαρ. γ'	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης, συναρμόδιο Δικαιοσύνης	Ασυμβίβαστο προς την βουλευτική ιδιότητα, συμβατές δραστηριότητες βουλευτικού αξιώματος, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ζητήματα Βουλευτών	Δεκέμβριος 2002
82 §4	Εξωτερικών	Συγκρότηση, λειτουργία και αρμοδιότητες του Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής	Δεκέμβριος 2001
86	Δικαιοσύνης	Ποινική ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης ή Υφυπουργών	Δεκέμβριος 2001
88 Ερμηνευ- τική δήλ.	Δικαιοσύνης	Δυνατότητα ενοποίησης του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας της πολιτικής δικαιοσύνης	Οκτώβριος 2001
88 §2 υποπαρ. β'	Δικαιοσύνης	Επίλυση διαφορών σχετικών με τις αποδοχές και τις συντάξεις των Δικαστικών λειτουργών	Δεκέμβριος 2001
88 §6 εδ. γ'	Δικαιοσύνης	Προαγωγή τακτικών διοικητικών Δικαστών στον βαθμό του Συμβούλου της Επικρατείας	Οκτώβριος 2001
89 §2	Δικαιοσύνης	Αντικατάσταση Δικαστών από άλλα πρόσωπα σε συμβούλια ή επιτροπές	Νοέμβριος 2001
89 §3	Δικαιοσύνης	Διενέργεια διαιτησιών από δικαστικούς λειτουργούς	Νοέμβριος 2001
90 §1—3 και 5	Δικαιοσύνης	Συγκρότηση και λειτουργία των Ανώτατων Δικαστικών Συμβουλίων	Νοέμβριος 2001
90 §5 υποπαρ. β'	Οικονομικών, συναρμόδιο Δικαιοσύνης	Ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων των Προέδρων των ανωτάτων δικαστηρίων	Δεκέμβριος 2001
94 §1 και 3, 95 §1 και 3	Δικαιοσύνης	Ρύθμιση αρμοδιότητας επίλυσης ακυρωτικών και ουσιαστικών διαφορών από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και το Συμβούλιο της Επικρατείας και προσδιορισμός περιπτώσεων αναιρετικού ελέγχου	Δεκέμβριος 2001
94 §4 εδ. β' 95 §5 εδ. β' και γ'	Δικαιοσύνης, συναρμόδια Εσωτερικών και Οικονομικών	Συμμόρφωση της διοίκησης και ευθύνη των οργάνων της για μη συμμόρφωση προς τις δικαστικές αποφάσεις	Δεκέμβριος 2001

Άρθρο Συντάγμ.	Υπουργείο	Σχέδιο εκτελεστ. νόμου του Συντάγμ.	Απώτερος χρόνος κατάθεσης σχεδίου νόμου στην Βουλή
100 §5 εδ. β'	Δικαιοσύνης	Διαδικασία επίλυσης ζητήματος αντισυνταγματικότητας τυπικού νόμου από τις ολομέλειες των ανωτάτων δικαστηρίων	Οκτώβριος 2001
100 Α	Οικονομικών, συναρμόδιο Δικαιοσύνης	Συγκρότηση και λειτουργία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	Δεκέμβριος 2001
101 Α §2	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Νόμος για την επιλογή των προσώπων, που στελεχώνουν τις ανεξάρτητες διοικητικές Αρχές	Μάρτιος 2002
102	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Θέματα σχετικά με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Έχει καλυφθεί με τον νόμο περί υπαίθριας Διαφήμισης, Συμπολιτείες Δήμων και Κοινοτήτων. Λοιπά θέματα θα αντιμετωπισθούν με την Χάρτα της Αυτοδιοίκησης έως τον Δεκέμβριο 2001
103 §7 εδ. α'	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Οργάνωση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ	Μάρτιος 2002
103 §7 εδ. β'	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Οργάνωση των διαδικασιών για την επιλογή προσωπικού ειδικών θέσεων	Ιούνιος 2002
103 §8	Εσωτερικών, Δημ. Διοικ. και Αποκέντρωσης	Ρύθμιση θεμάτων για τις σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τα καθήκοντά τους	Δεκέμβριος 2002
108 §2	Εξωτερικών	Οργάνωση, λειτουργία και αρμοδιότητες του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού	Δεκέμβριος 2001
109 §3	Οικονομικών, συναρμόδιο Δικαιοσύνης	Κώδικας Εθνικών Κληροδοτημάτων	Δεκέμβριος 2001

Με βάση αυτά τα στοιχεία όσοι ενδιαφέρονται για διδακτικούς επιλόγους πρέπει να αρκестούν στην διαπίστωση, ότι η πλήρης εφαρμογή όλων των διατάξεων του (νέου) Συντάγματος είναι θέμα πολιτικής επιλογής, ότι οι Έλληνες επινόησαν το περίφημο φθέγμα «σπεύδε βραδέως», όπως, βεβαίως, και το έτερον «βουλευού βραδέως, επιτέλει δε ταχέως τα δόξαντα». Οποία εκ των σοφών αυτών αρχαιοελληνικών σκέψεων θα προτιμηθεί κατά τους επερχόμενους χαλεπούς καιρούς, δεν είναι ευχερές να προβλεφθεί. Είναι όμως ευχερής η υπόμνηση της προτροπής: «τριών δει μέμνησθαι των Αρχόντων: ότι Ανθρώπων άρχει, ότι κατά νόμον άρχει, ότι ουκ αεί άρχει...» (Αγάθων).